

TARTU ÜLIKOOL

KONJUNKTUUR JA KONKURENTSIVÕIME: EESTI VÕRDLUS LÄTI, LEEDU JA SOOMEGA

Urmas Varblane

Majanduskonverents „Kas Eesti riigi konkurentsivõime nurgakivid kannavad?“

Tallinn, 24.09.2025

ARENGUSEIRE KESKUS

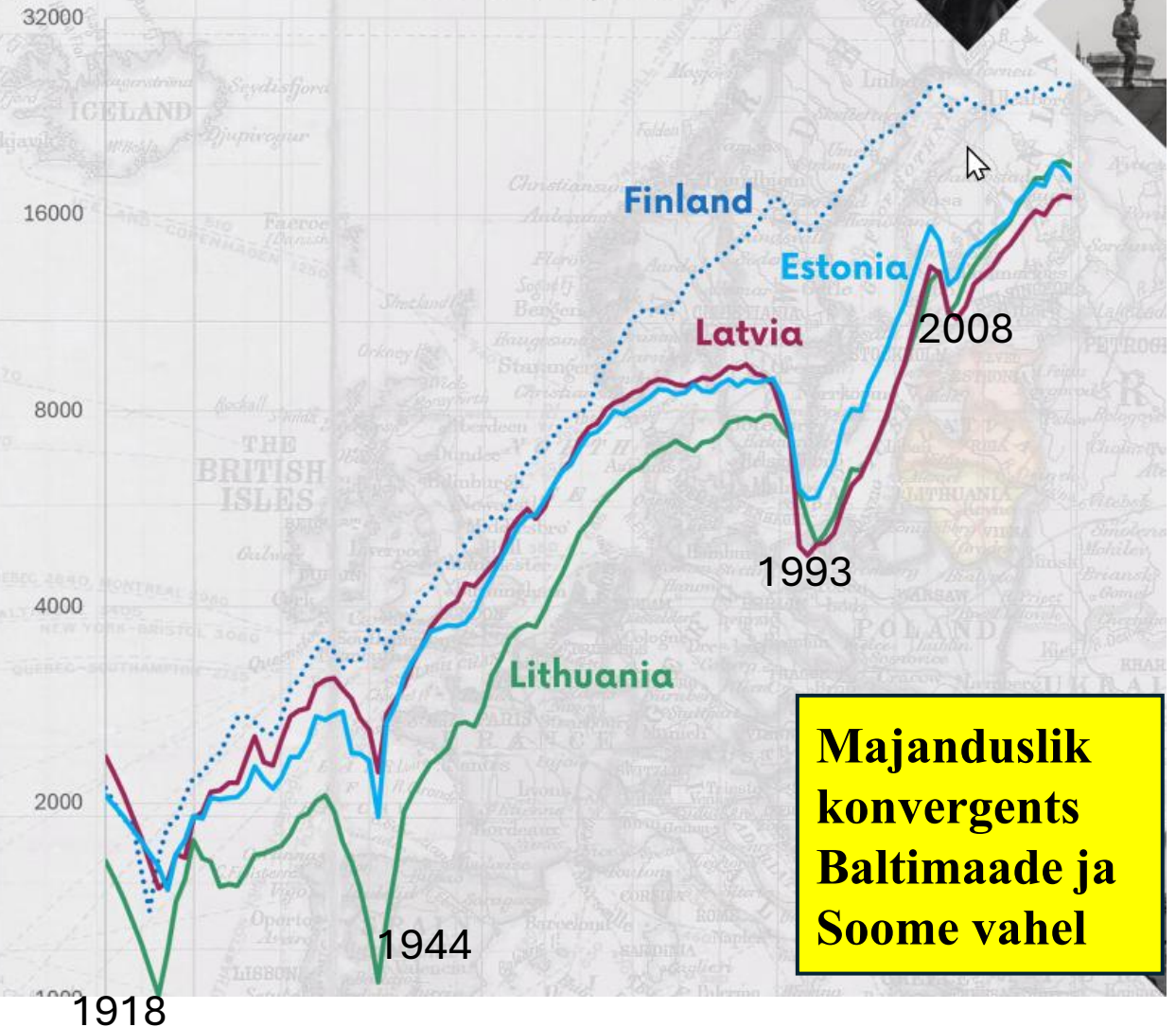
Riigikogu juures tegutsev sõltumatu mõttekoda

Klimantas, A. (2024) Lithuanian economy, 1919–1940: stagnant but resilient. The first inter-war GDP time-series estimates and their implications, *Scandinavian Economic History Review*, 72:3, 179-207,

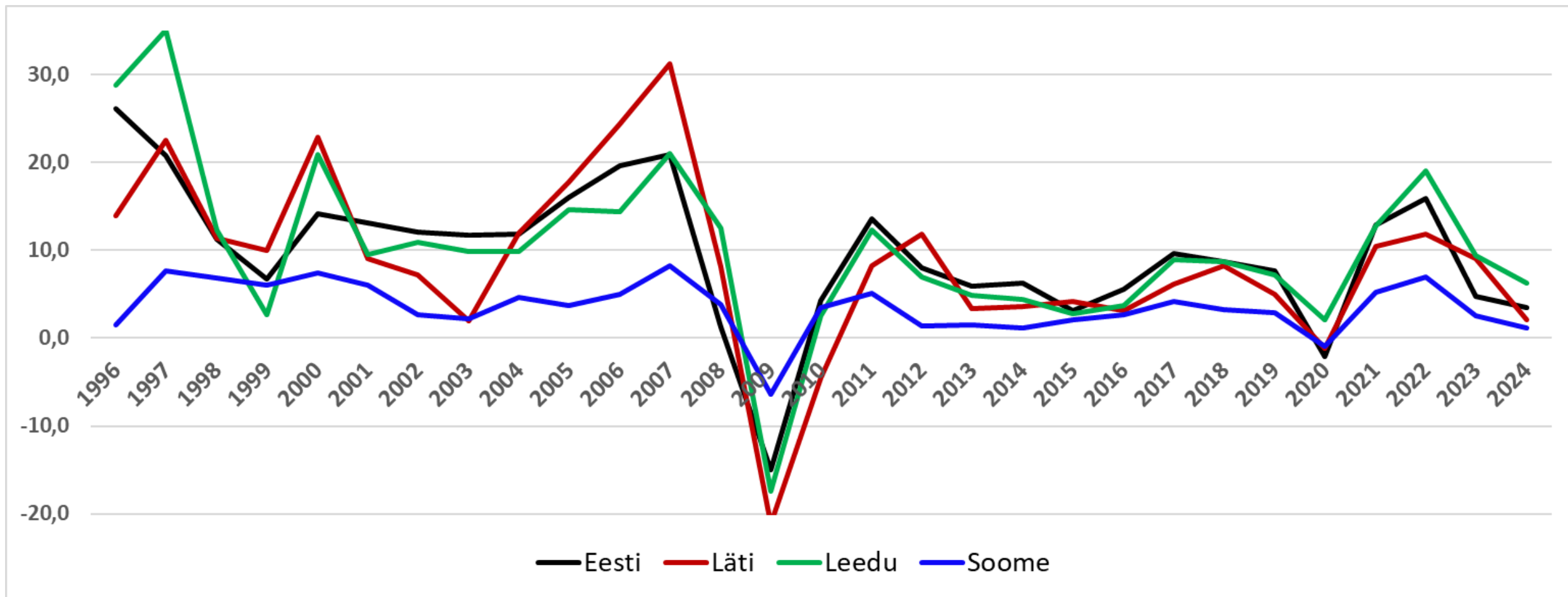
110 YEARS OF ECONOMIC GROWTH IN THE BALTICS

- Economies grew both in the **interwar** and during the **occupation**
- Long term **standings shuffled** in 1989-2019
 - **Lithuania** was the poorest until 1990s
 - **Latvia** was the richest until 1989
 - **Estonia** was the leader in 1989-2018
 - **Lithuania** has made the greatest progress since 1913/1919 and is the leader today
- **Latvia** and **Estonia** similar to Finland until **1969**
- 3 extreme recessions

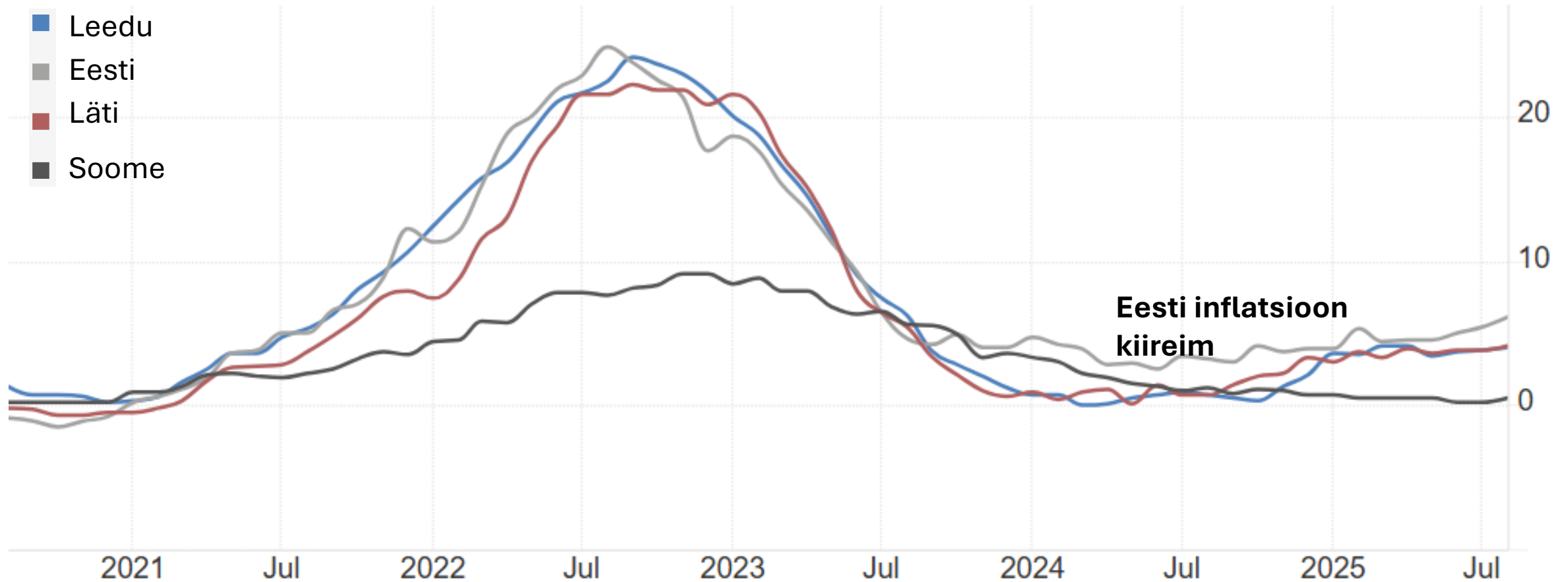
GDP per capita, International 1990 dollars, log scale

Eesti Läti Leedu ja Soome nominaalne sisemajanduse kogutoodang 1996-2024 (protsentides v.e.a.)

Inflatsioon Balti riikides ja Soomes 2021-2025 (%, v.e.a.)

See ei ole lõplik joonis!

Eesti Panga analüüs näitas, et Eesti Statistikaamet ülehindas energiahindade rolli (korrigeeritakse alles 2026.a. tagasiulatuvalt)

Sisemajanduse kogutoodang elaniku kohta ostuvõime pariteedi alused 2013-2024 (EU27=100)

													Muutus p.p	
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024-2013	2022-2013
Eesti	76	78	77	78	80	82	84	85	85	84	80	79	3	8
Läti	60	61	62	63	64	66	66	69	71	69	71	71	11	9
Leedu	73	75	75	75	78	81	83	87	88	88	87	88	15	15
Soome	114	111	109	109	110	109	107	112	109	107	105	103	-11	-7
VÕRDLUSEKS														
Rootsi	127	125	126	123	119	117	117	120	120	114	112	113	-14	-13
Itaalia	100	98	97	99	98	97	96	93	96	98	98	98	-2	-2
Kreeka	71	71	69	67	67	66	66	62	64	67	69	70	-1	-4
Poola	67	68	70	69	70	72	74	79	79	78	78	79	12	11
Portugal	77	77	76	77	76	77	77	75	74	77	81	82	5	0
Sloveenia	82	82	81	82	84	86	87	88	88	89	92	91	9	7
Slovakkia	77	78	78	73	70	70	70	74	74	71	74	75	-2	-6

Alates 2022.a. Eesti majanduslik konvergennts EL keskmise suhtes on peatunud

Kas see on ajutine või püsiv?

Palju selgitusi - tehnilistest (inflatsiooni ülehindamine) konjunktuursete (nõudluse langus) ja struktuurseteni (majanduse struktuur)

Miks Leedu majandusel on läinud paremini - erinevad selgitused

- a) **Tehnilised** – Eestis inflatsioon ülehinnatud => reaalse majanduskasvu näitajad meil kehvemad
- b) **Konjunkturi/nõudluse põhised** – Leedu kauba- kui ka teenuste ekspordipartnerite ring enam Kesk-Euroopale orienteeritud.

Eksport hajutatud rohkematele sihtriikidele

Leedu ettevõtete tütarettevõtted välismaal (*UAB “Vilniaus prekyba” – käive 8,1 miljr EUR*)

Hästi ära kasutatud asukohaeelist (transporditeenused)

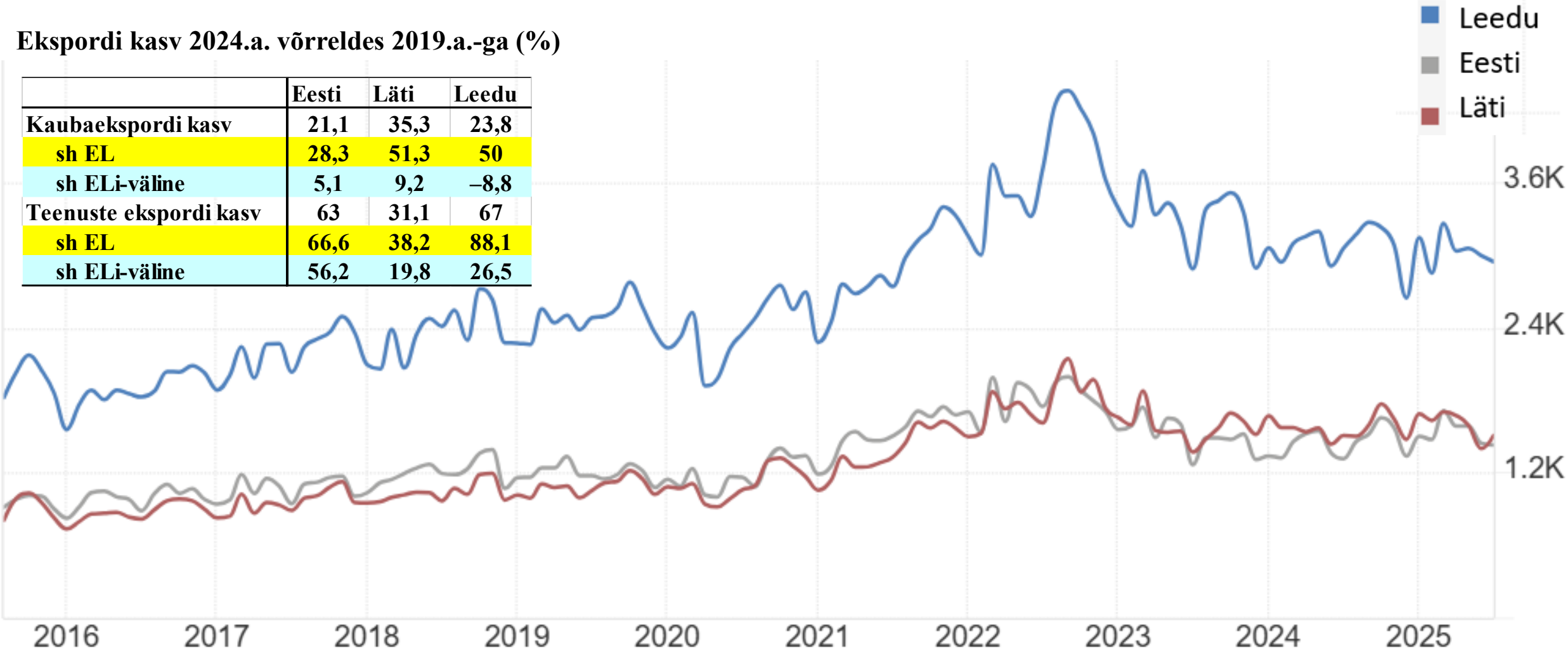
- c) **Struktuursed** – Leedu majandus on mitmekesisema struktuuriga, rohkem suuri ettevõtteid (mastaabisääst, suurem turujõud)
- d) **Majanduspoliitilised** – suurem tähelepanu töötlevale tööstusele (EL tõukefondide vahendite kasutamine seadmete ostuks), eksperimenteerimisjulgus (finantsteenused)

NB! Ei leidnud uuringuid - milline on Leedu kaheks EL NUTS 1 regiooniks jaotamise mõju riigi majandusele?

Eesti kaupade eksport võrreldes Läti ja Leeduga (miljardites EUR kuus)

Ekspordi kasv 2024.a. võrreldes 2019.a.-ga (%)

	Eesti	Läti	Leedu
Kaubaekspordi kasv	21,1	35,3	23,8
sh EL	28,3	51,3	50
sh ELi-väline	5,1	9,2	-8,8
Teenuste ekspordi kasv	63	31,1	67
sh EL	66,6	38,2	88,1
sh ELi-väline	56,2	19,8	26,5

Ekspordi TOP-15 sihtriigid 2024.a. Baltikumis

LEEDU	%	LÄTI	%	EESTI	%
Läti	12	Leedu	18	Soome	15
Poola	10	Eesti	12	Läti	11
Saksamaa	8,9	Saksamaa	6,5	Rootsi	8,6
Holland	6,8	Rootsi	5,5	Leedu	7,8
Eesti	6	Venemaa	5,5	Saksamaa	7,1
USA	5,1	Suurbritannia	5,3	Venemaa	5,3
Rootsi	4,3	Poola	4,5	USA	4,1
Suurbritannia	4,1	Taani	4,3	Holland	3,8
Ukraina	3,4	Holland	3,3	Poola	3,6
Valgevene	2,9	Soome	3	Norra	3,2
Prantsusmaa	2,7	USA	2,8	Taani	2,7
Norra	2,6	Prantsusmaa	2,6	Suurbritannia	2,4
Itaalia	2,6	Ukraina	1,9	Prantsusmaa	2,1
Taani	2,5	Norra	1,7	Ukraina	1,6
Soome	2,2	Itaalia	1,4	Belgia	1,4
Kokku 5 turgu	43,7		47,5		49,5
Kokku 15 turgu	76,1		78,3		79,7

Eesti, Läti ja Leedu teenuste eksport Euroopa Liidu riikidesse

	Teenuste eksport EL-27 riikidesse							Kasv 2024 a võrrelduna 2014a	
	2014	2019	2020	2021	2022	2023	2024	miljrd EUR	kordades
Eesti	3311,3	4698,8	3733	5389,8	6975,4	7829,9	8253,3	4942	2,49
Läti	2086	3509	3205	3515	4657	4851	5024	2938	2,41
Leedu	2989,5	7809,5	7519,2	9684,2	12458,8	14685,8	16572,8	13583,3	5,54

Eesti, Läti ja Leedu teenuste eksport Euroopa Liidu riikidesse 2024.a. (milj. EUR)

	Belgia	Taani	Saksamaa	Iirimaa	Prantsusmaa	Itaalia	Holland	Austria	Poola	Soome	Rootsi	Norra	UK
Eesti	174,3	221,9	994,9	284,1	336,9	179,9	420,8	73	285,2	1901,4	791,7	191,8	767
Läti	134	205	786	424	213	110	273	89	160	188	519	217	575
Leedu	763,1	1019,4	3467,5	285,2	1996,5	882,3	1536,4	718,1	1109,6	301,6	879,1	684	1438,2

Eesti töötleva tööstuse tööjõukulude rahvusvaheline võrdlus 2004-2024

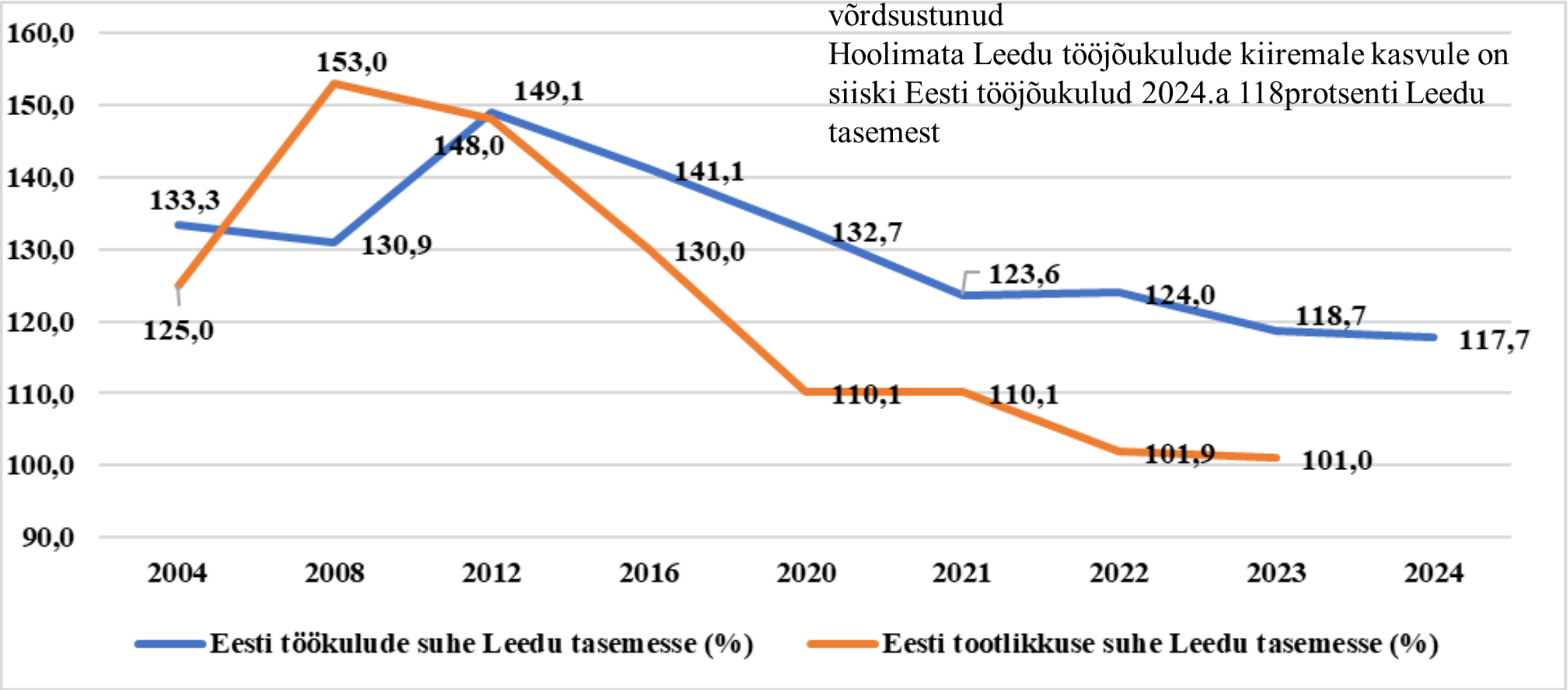
(ühe tunni tööjõukulud eurodes ja nende muutus protsentides)

Leedu ja Läti tööjõukulud kasvavad samuti											Töökulude tase 2024.a. võrreldes 2004.a-ga (%)
Riik	ühe tunni tööjõukulud kokku										
	2004	2008	2012	2016	2018	2020	2021	2022	2023	2024	
Läti	2,5	5,2	5,5	7,2	8,8	10,1	10,3	11,3	12,4	13,8	552
Leedu	3	5,5	5,5	7,3	8,8	9,8	11	12,5	13,9	15,2	507
Eesti	4	7,2	8,2	10,3	11,7	13	13,6	15,5	16,5	17,9	448
Tsehhi	5,5	8,7	9,7	10,2	12,6	14,3	15,2	16,7	18,5	18,7	340
Poola	4	6,8	6,8	7,8	9,1	10	10,6	11,4	13,2	15,5	388
Ungari	5,5	7,5	7,5	8,3	9,7	10,3	10,8	11,1	13,6	14,6	265
Portugal	8,5	9,8	10,9	10,7	11,4	12,7	13,1	13,8	14,6	15,7	185
Soome	26,8	30,1	35	37,1	36,8	36,9	38,7	40,1	41,6	42,1	157
Itaalia	21,9	23,8	26,8	27,1	27,5	28,9	28,3	29,1	30,2	31,7	145
Kreeka	13,9	15,8	15,5	15,1	15,5	14,3	14	14,8	15,2	16,4	118

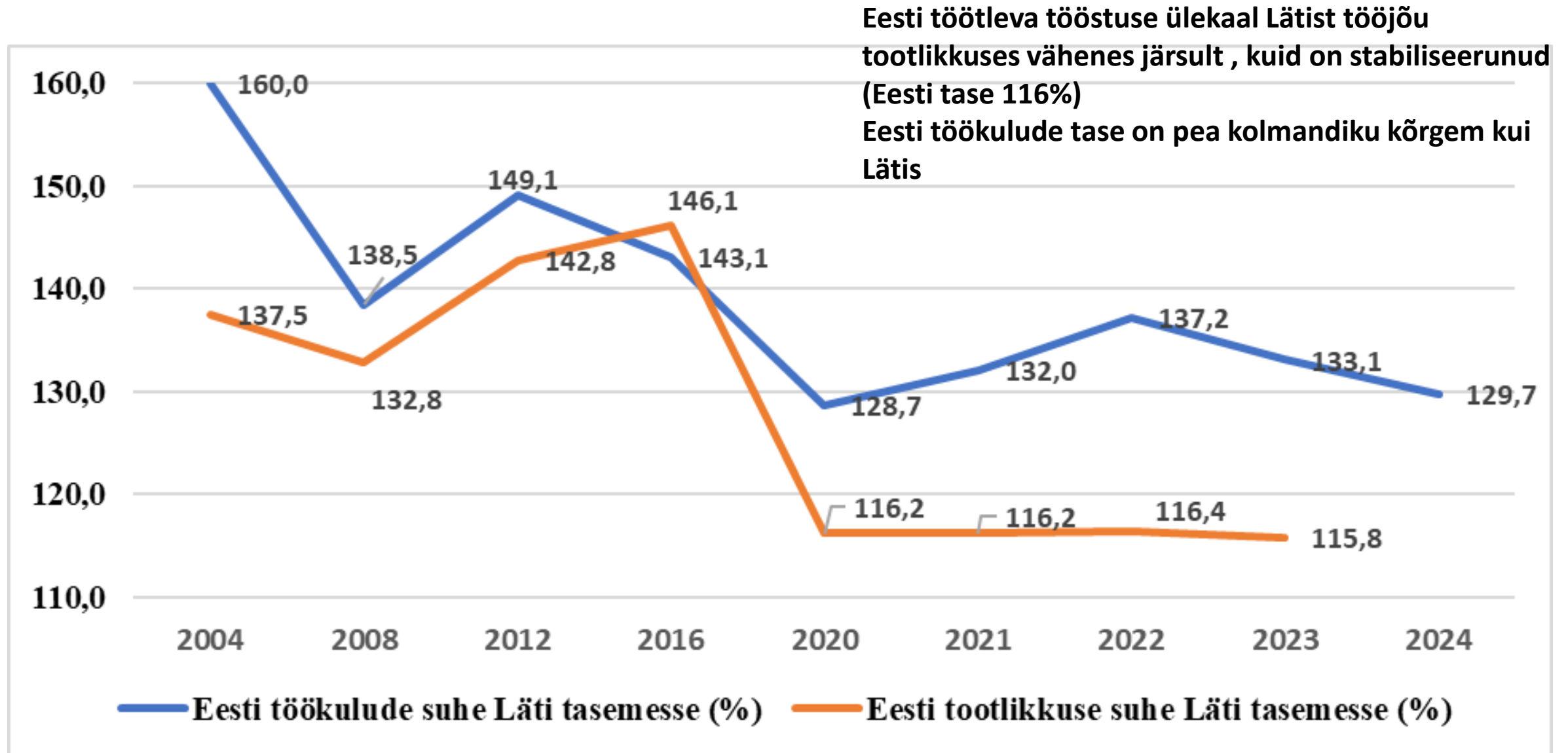
Eesti tööjõu tootlikkuse (lisandväärtuse alusel) ja töökulude suhe Leedu tasemesse 2004-2024 töötlevas tööstuses

Alates 2012.a on Eesti tööjõu tootlikkuse ülekaal Leedu ees pidevalt vähenenud ja 2024.a. ilmselt on tootlikkused võrdsustunud

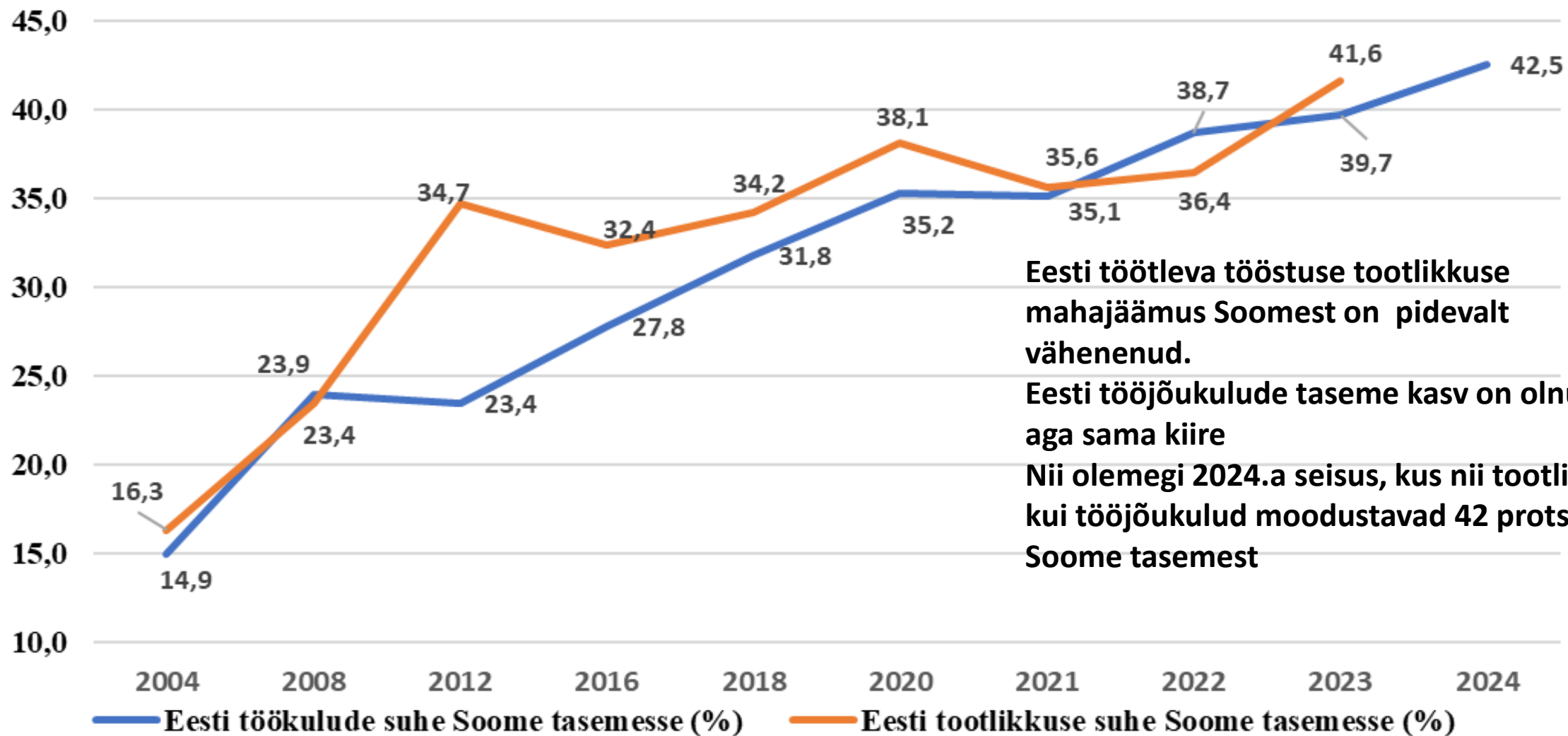
Hoolimata Leedu tööjõukulude kiiremale kasvule on siiski Eesti tööjõukulud 2024.a 118protsenti Leedu tasemest

Eesti tööjõu tootlikkuse ja töökulude suhe Läti tasemesse 2004-2024 töötlevas tööstuses

Eesti tööjõu tootlikkuse ja töökulude suhe Soome tasemesse 2004-2024 töötlevas tööstuses

Eesti töötleva tööstuse tootlikkuse mahajäämus Soomest on pidevalt vähenenud.

Eesti tööjõukulude taseme kasv on olnud aga sama kiire

Nii olemegi 2024.a seisus, kus nii tootlikkus kui tööjõukulud moodustavad 42 protsenti Soome tasemest

Töötleva tööstuse alamharude tööjõu tootlikkuse võrdlus Eesti, Läti, Leedu ja Soome vahel 2023.a.

					Mitu protsenti		
Tootlikkus (lisandväärtus töötaja kohta tuh. EUR, 2023.a.)					Soome tasemest (%)		
	Eesti	Läti	Leedu	Soome	Eesti	Läti	Leedu
Töötlev tööstus kokku	38,17	32,96	37,81	91,65	41,6	36,0	41,3
toiduainetetööstus	35,79	26,43	33,99	68,00	52,6	38,9	50,0
piimatööstus	38,14	29,83	45,50	71,90	53,0	41,5	63,3
puidutööstus	39,65	33,44	26,35	79,76	49,7	41,9	33,0
keemiatööstus	42,13	40,34	79,91	143,44	29,4	28,1	55,7
plastitööstus	42,84	32,03	42,88	77,82	55,1	41,2	55,1
ehistusmaterjalitööstus	44,44	48,52	36,42	85,46	52,0	56,8	42,6
metallitööstus	36,46	29,47	32,95	71,56	51,0	41,2	46,0
elektroonikatööstus	40,88		62,99	79,51	51,4	0,0	79,2
elektriseadmetetööstus	43,66	40,92	28,37	93,76	46,6	43,6	30,3
masinaehitus	50,33	33,01	37,28	108,13	46,5	30,5	34,5
autotööstus/treilerid	41,17	35,63	24,68	74,33	55,4	47,9	33,2
muud transpordivahendid	39,96	47,71	37,41	61,55	64,9	77,5	60,8
mööblitööstus	28,09	21,75	31,22	61,44	45,7	35,4	50,8
muu töötlev tööstus	30,75	21,20	25,53	57,28	53,7	37,0	44,6

Töøjõu tootlikkuse võrdlus erinevates majandussektorites

Eesti, Läti, Leedu ja Soome vahel 2023.a.

					Mitu protsenti		
Tootlikkus (lisandväärtus töötaja kohta tuh. EUR, 2023.a.)					Soome tasemest (%)		
	Eesti	Läti	Leedu	Soome	Eesti	Läti	Leedu
elekter, gaas, veevarustus	157,1	95,2	88,5	375,4	41,9	25,4	23,6
ehitus	32,1	26,1	26,5	65,6	49,0	39,8	40,4
hulgi ja jaekaubandus	33,9	29,9	30,6	59,6	56,9	50,2	51,3
hulgikaubandus	48,6	48,0	50,7	80,3	60,5	59,8	63,1
jaekaubandus	24,4	20,5	20,4	46,3	52,6	44,1	44,0
transport ja laondus	37,3	27,1	33,6	64,2	58,1	42,1	52,3
maismaatransport	26,9	23,0	31,8	60,5	44,4	38,0	52,6
majutus	20,4	21,9	19,3	46,2	44,2	47,3	41,8
toitlustus	18,2	15,0	16,8	33,3	54,7	45,2	50,6
info ja kommunikatsiooniteenus	59,3	47,8	53,3	103,1	57,5	46,3	51,7
telekommunikatsioon	103,5	83,2	105,1	192,6	53,7	43,2	54,6
tarkvaraarendus	60,9	49,5	48,3	82,8	73,6	59,8	58,3
finants- ja kindlustusteenused	170,2	130,9	121,0	257,0	66,2	50,9	47,1
kinnisvara	56,9	44,1	29,5	154,8	36,8	28,5	19,0
spetsialiseeritud äriteenused	32,4	29,0	25,2	67,9	47,7	42,7	37,1
admin. ja tugiteenused	31,8	22,5	24,9	38,6	82,3	58,2	64,4

Kaks väga erinevat majandussektorit Eesti jaoks

Maismaatransporditeenused

	Töötajate	Käive	Lisandväärtus	Tööjõu-
	arv	miljardit eurot	miljardit eurot	tootlikkus (tuh.EUR)
Eesti	20587	1,892	0,553	26,9
Läti	37570	2,272	0,863	22
Leedu	147281	12,622	4,689	31,8
Soome	71048	18,558	4,298	60,5

Leedu suudab lihtsamate teenustega teenida rohkem kui meie teadmus-
mahukamate

Info- ja kommunikatsiooniteenused

	Töötajate	Käive	Lisandväärtus	Tööjõu-
	arv	miljardit eurot	miljardit eurot	tootlikkus (tuh.EUR)
Eesti	40896	6,363	2,424	59,3
Läti	42709	3,64	2,041	47,8
Leedu	58879	6,52	3,137	53,3
Soome	116660	28,245	12,031	103,1

Eurostat, 2025

Kaks väga erinevat tööstusharu

Piimatööstus

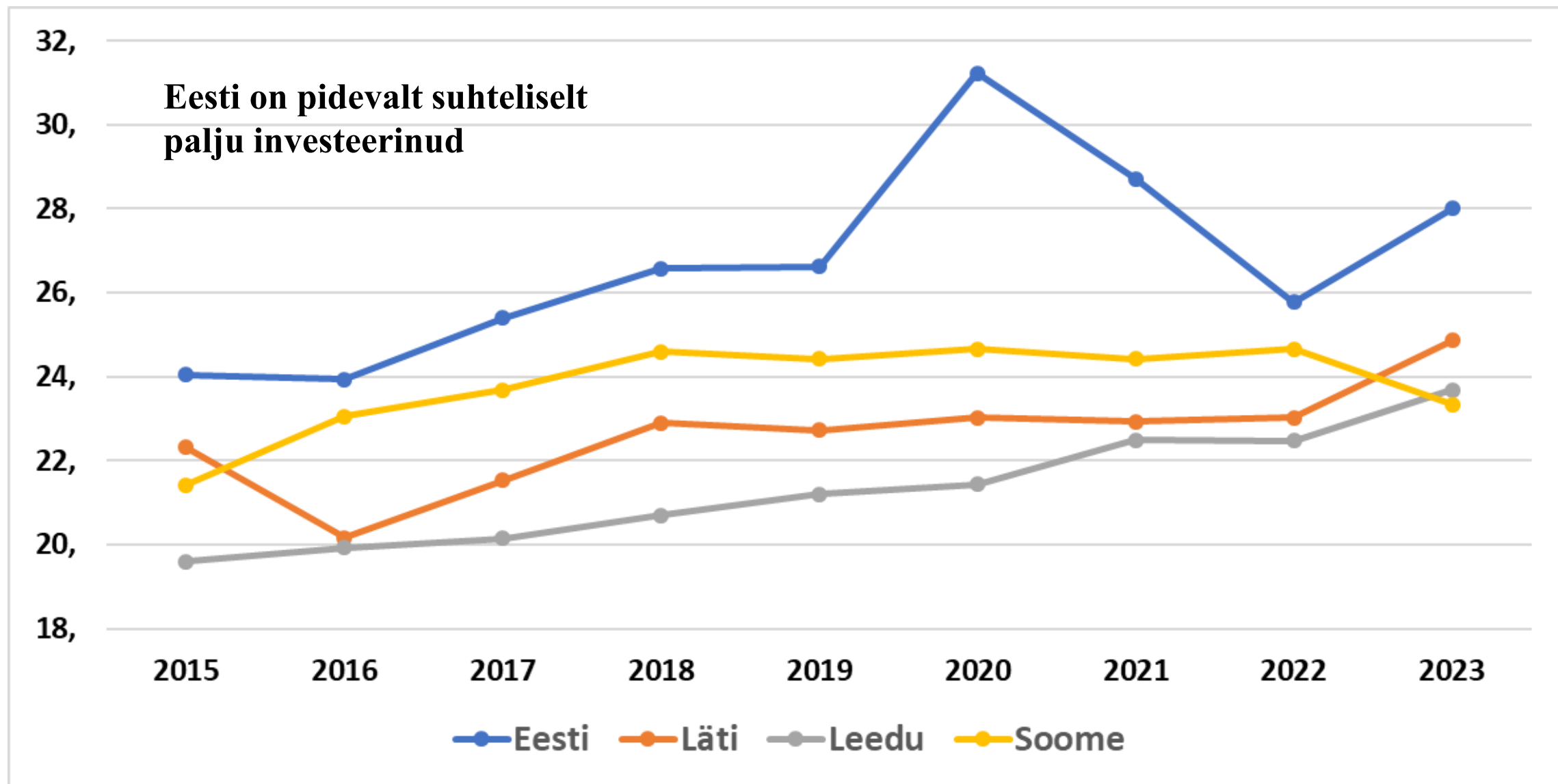
	Töötajate	Käive	Lisandväärtus	Tööjõu-
	arv	miljonit eurot	miljonit eurot	tootlikkus (tuh.EUR)
Eesti	1964	611,6	74,9	38,1
Läti	3047	537,4	90,9	29,8
Leedu	6971	1366,7	317,2	45,5
Soome	5450	3016,1	391,9	71,9

Mööblitööstus

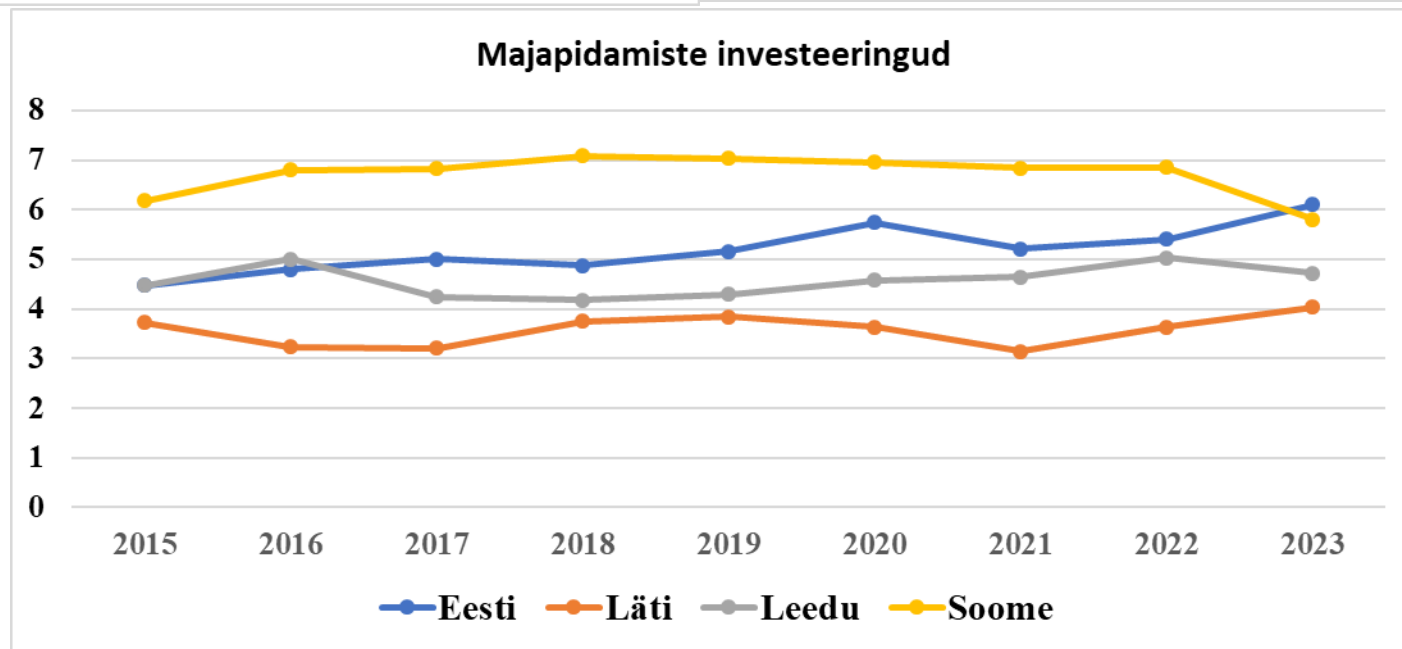
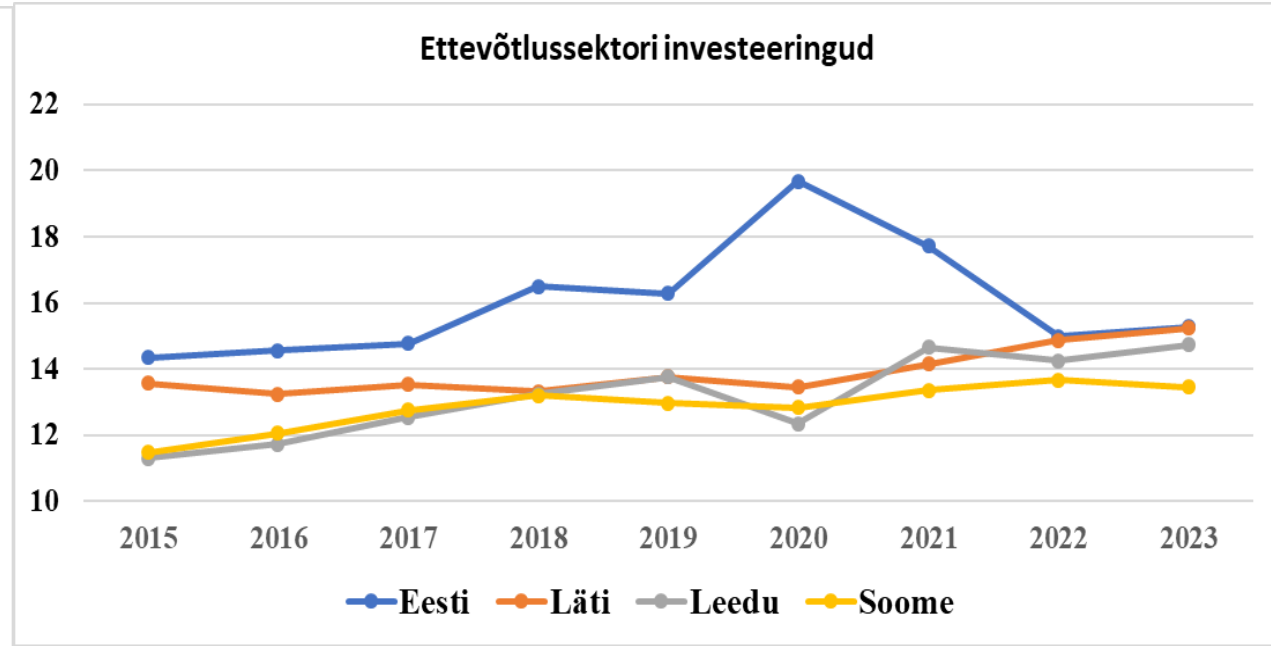
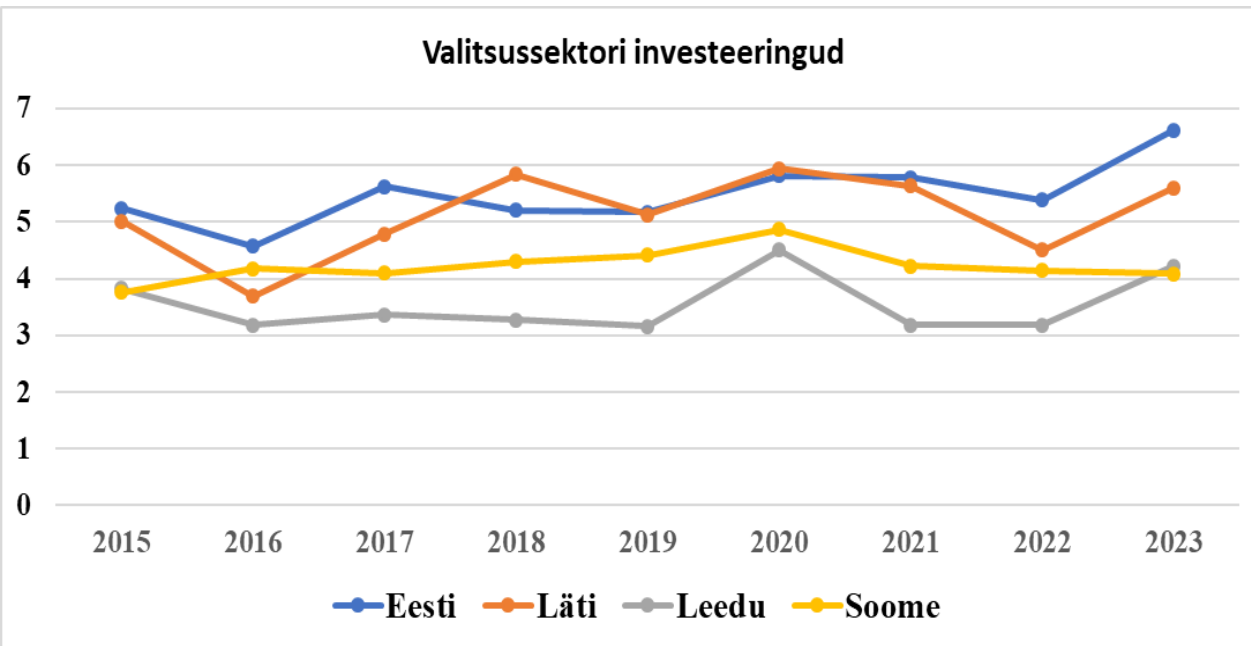
	Töötajate	Käive	Lisandväärtus	Tööjõu-
	arv	miljonit eurot	miljonit eurot	tootlikkus (tuh.EUR)
Eesti	6851	640,41	192,5	28,1
Läti	6306	413,63	137,2	21,8
Leedu	30642	2828,41	956,5	31,2
Soome	6277	1411,49	385,7	61,4

Investeeringud Balti riikides ja Soomes

Investeeringute osakaal sisemajanduse kogutoodangust 2015-2023 (%)

Investeeringute osakaal sisemajanduse kogutoodangust institutsionaalsete sektorite lõikes 2015-2023 (%)

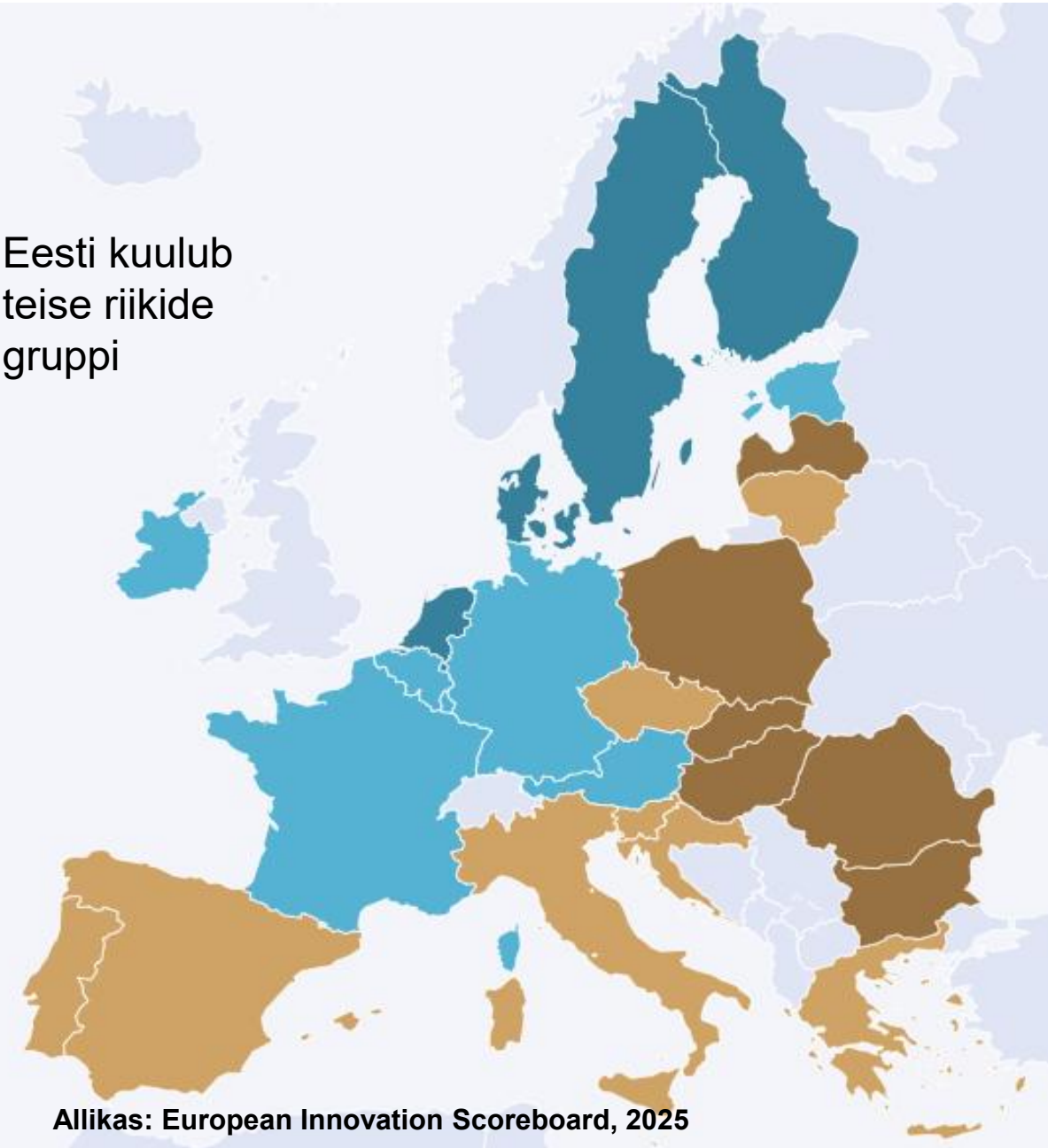
Töötleva tööstuse investeeringud

	Töötleva tööstuse			s.h. Investeeringud masinatesse		
	koguinvesteeringud (milj.EUR)			ja seadmetesse (milj.EUR)		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Eesti	689	797	743	511	499	474
Läti	635	825	934	361	412	552
Leedu	1628	1856	1887	796	817	767
Soome	4972	5912	7215	3850	4461	4733

	Töötleva tööstuse			Töötleva tööstuse		
	investeeringuid			investeeringud masinatesse		
	töötaja kohta (tuh.EUR)			ja seadmetesse töötaja kohta (tuh.EUR)		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Eesti	6,17	7,04	6,82	4,58	4,41	4,35
Läti	5,2	6,94	8,08	2,96	3,46	4,77
Leedu	7,08	7,86	8,14	3,46	3,46	3,31
Soome	15,56	18	21,87	12,05	13,58	14,34

European Innovation Scoreboard 2025

Eesti kuulub
teise riikide
gruppi

Allikas: European Innovation Scoreboard, 2025

Innovation Leaders

	Sweden	155.5	▲ 2.0
	Denmark	152.0	▼ 4.9
	Netherlands	145.3	▼ 2.8
	Finland	141.1	▼ 3.7

Strong Innovators

	Ireland	138.6	▲ 4.1
	Belgium	138.1	▼ 0.9
	Luxembourg	128.9	▲ 5.0
	Austria	128.3	▼ 4.0
	Germany	125.1	▼ 2.1
	France	122.3	▲ 1.7
	Estonia	118.0	▼ 1.2

Moderate Innovators

	Malta	107.0	▲ 7.6
	Slovenia	106.6	▲ 3.4
	Italy	104.7	▲ 3.4
	Spain	104.3	▲ 1.9
	Portugal	102.2	▲ 3.0
	Cyprus	94.7	▼ 14.6
	Lithuania	91.2	▼ 3.5
	Czechia	90.8	▼ 8.4
	Greece	85.3	▼ 2.9
	Croatia	80.6	▼ 1

Emerging Innovators

	Hungary	78.3	▲ 1.7
	Poland	74.2	▲ 2.6
	Slovakia	70.5	▼ 1.0
	Latvia	63.9	▲ 1.5
	Bulgaria	51.6	▼ 2.2
	Romania	42.4	▲ 2.7

Eesti edestab naabreid enamike Innovation Scoreboardi mõõdikute järgi.
Suurim on vahe teadustulemustes ja T&A kuludes.

	Elukestvas õppes osalev elanikkond	Rahvusvahelised teaduspublikatsioonid	Kiire internetiühendus	Inimesed, kellel on baastasemest kõrgemad digioskused
Eesti	219,2	219,0	187,2	137,3
Läti	101,0	85,9	169,2	55,9
Leedu	89,4	102,0	191,1	97,5

	Innovatsioonikulutused		Tööga hõivatud IKT-spetsialistid	
	Riskikapitali investeeringud	töötaja kohta	Ettevõtlussektori T&A kulutused	
Eesti	392,3	74,6	76,1	179,1
Läti	35,1	14,8	19,4	111,7
Leedu	201,3	57,8	29,1	123,4

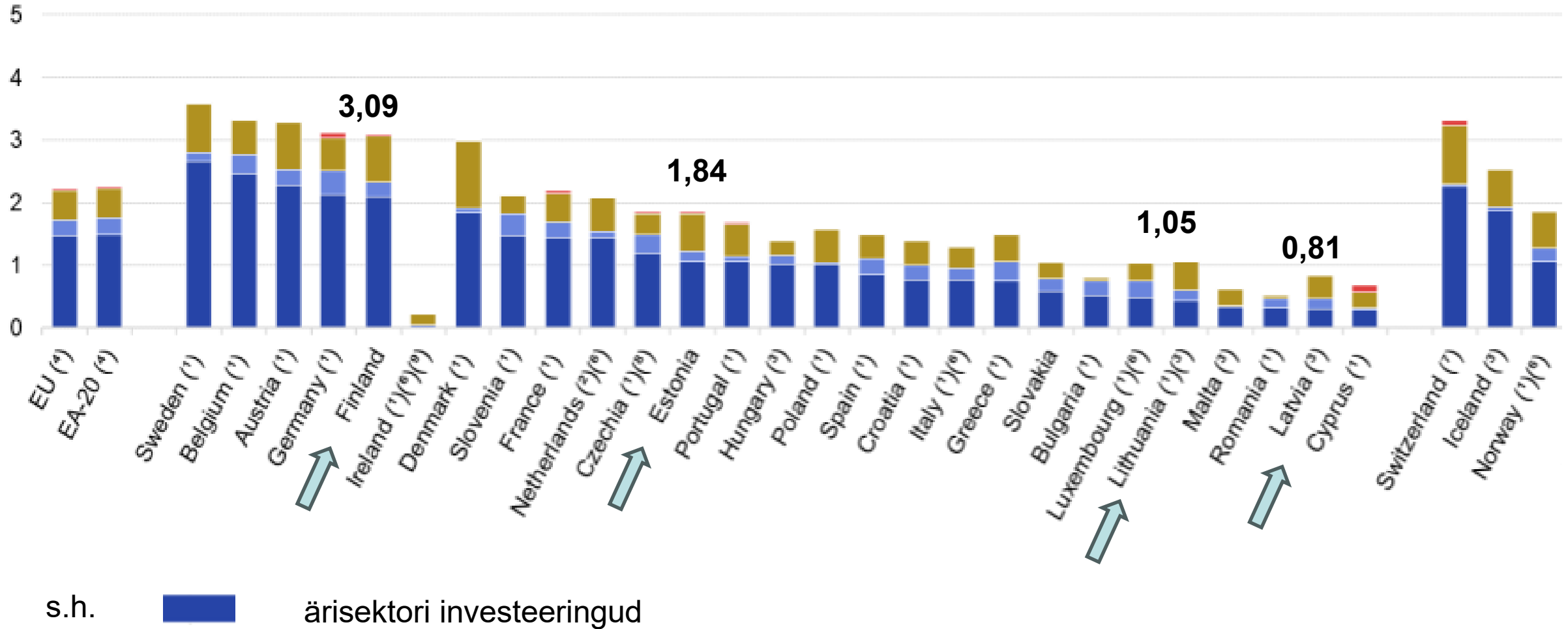
	VKE-d, kes toovad turule tooteuuendusi	PCT patenditaotlused	Tööhõive innovaatilistes ettevõtetes	Teadmusmahukate teenuste eksport
Eesti	126,0	45,2	126,0	88,5
Läti	47,3	52,6	38,8	73,3
Leedu	92,6	33,8	127,0	42,0

Allikas: European Innovation Scoreboard, 2025

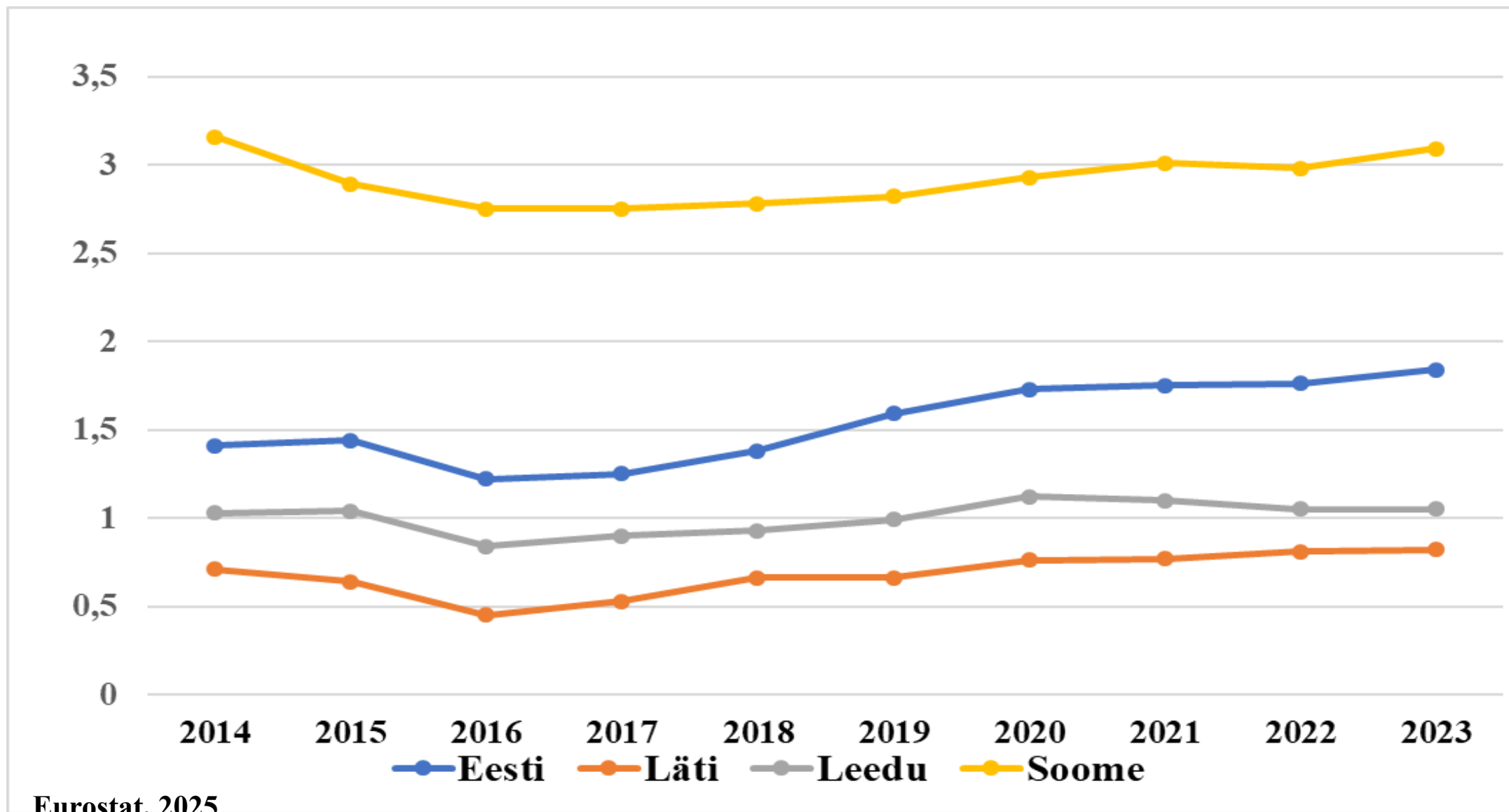
Riikide kogukulutused TA tegevustele 2023 a. (%, SKPst)

Gross domestic expenditure on R&D by sector, 2023

(%, relative to GDP, ordered by the expenditure in the business enterprise sector)

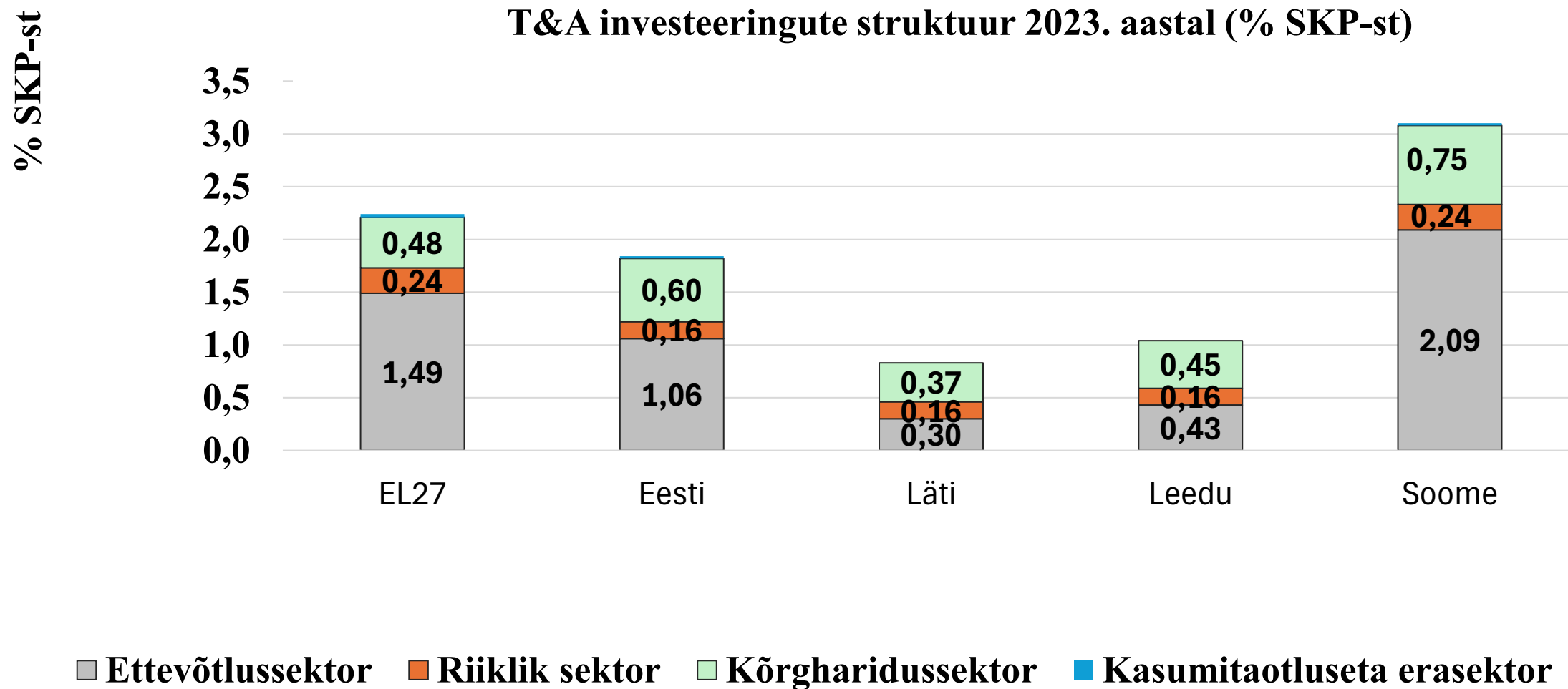

Baltimaade ja Soome kogukulutused TA tegevustele 2014-2024 (% SKPst)

Eurostat, 2025

Eestis investeeritakse T&A-sse teistest Balti riikidest rohkem. Soomega on vahe endiselt suur.

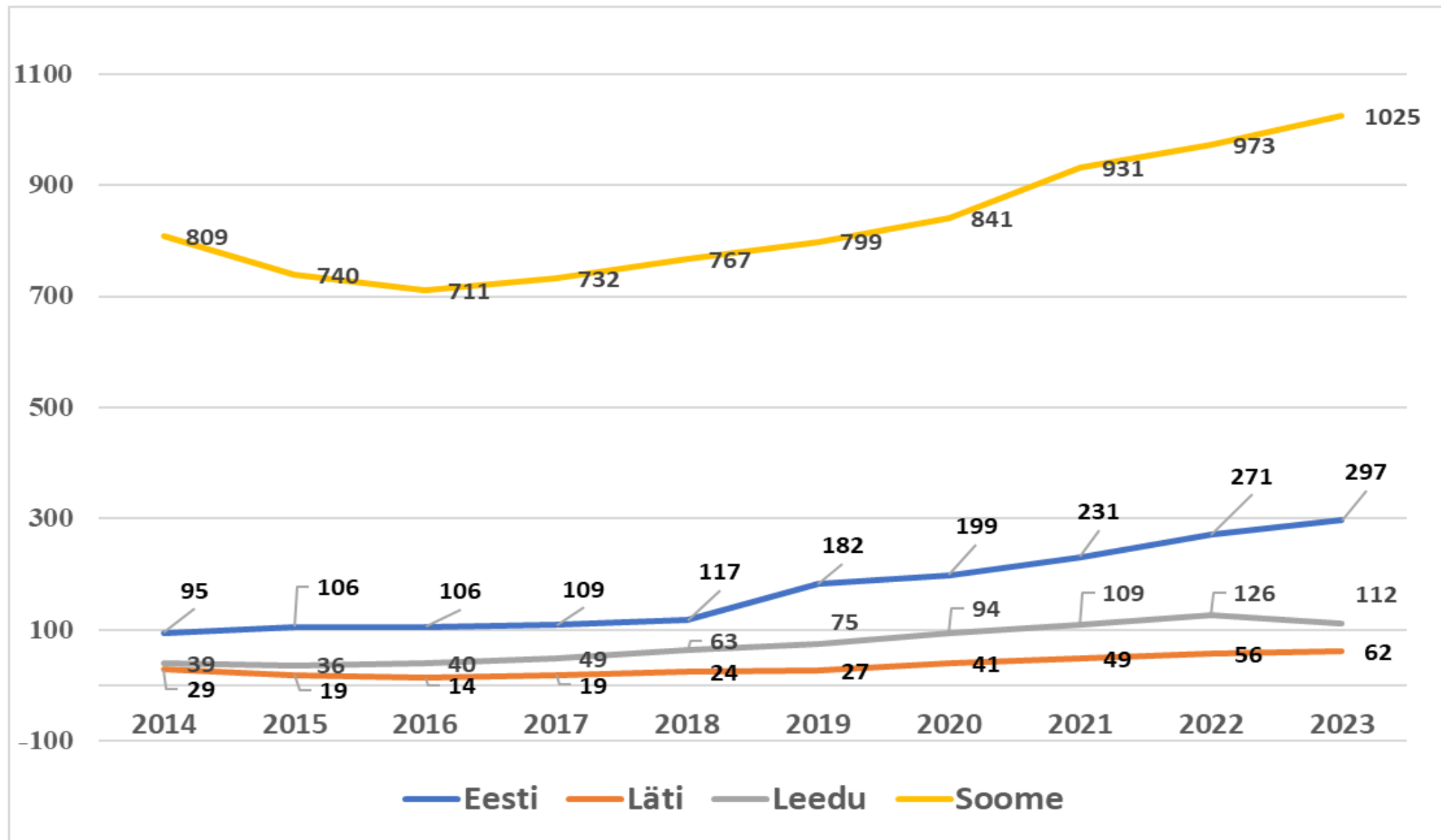
Allikas: Eurostat (rd_e_gerdtot)

Ärisektori ja töötleva tööstuse teadus-arendus investeeringud 2014 ja 2023 a. (milj. eurodes) ja kasv kordades

	Ärisektori TA			Töötleva tööstuse TA		
	investeeringud (milj. EUR)			investeeringud (milj. EUR)		
	2014	2023	Kasv kordades	2014	2023	Kasv kordades
Eesti	125	406	3,25	27	117	4,35
Läti	58	117	2,03	30	58	1,93
Leedu	116	320	2,75	50	128	2,57
Soome	4410	5703	1,29	3126	3276	1,05

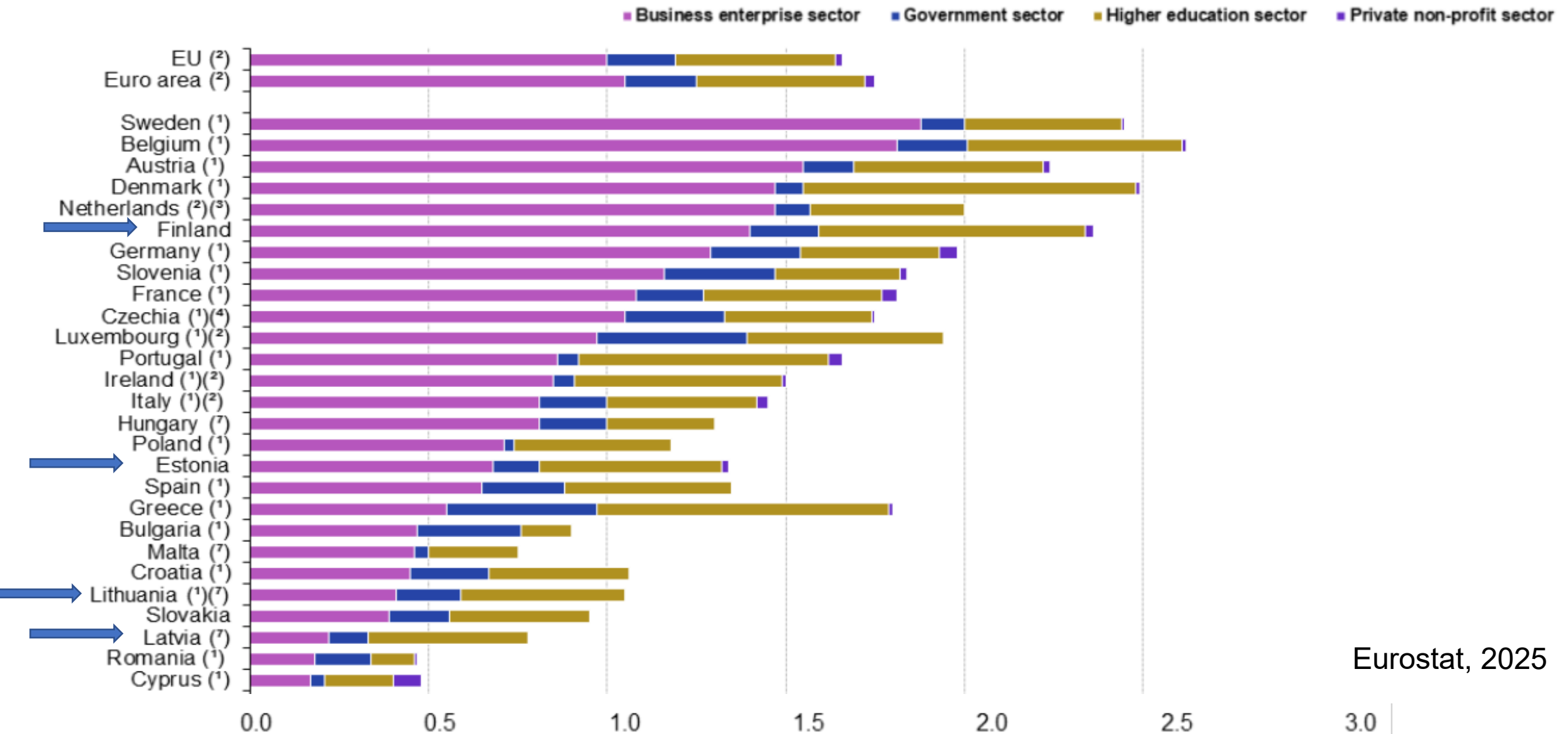
Eurostat, 2025

Ärisektori teadus-arendusinvesteeringud ühe elaniku kohta 2014-2023 (Eurodes)

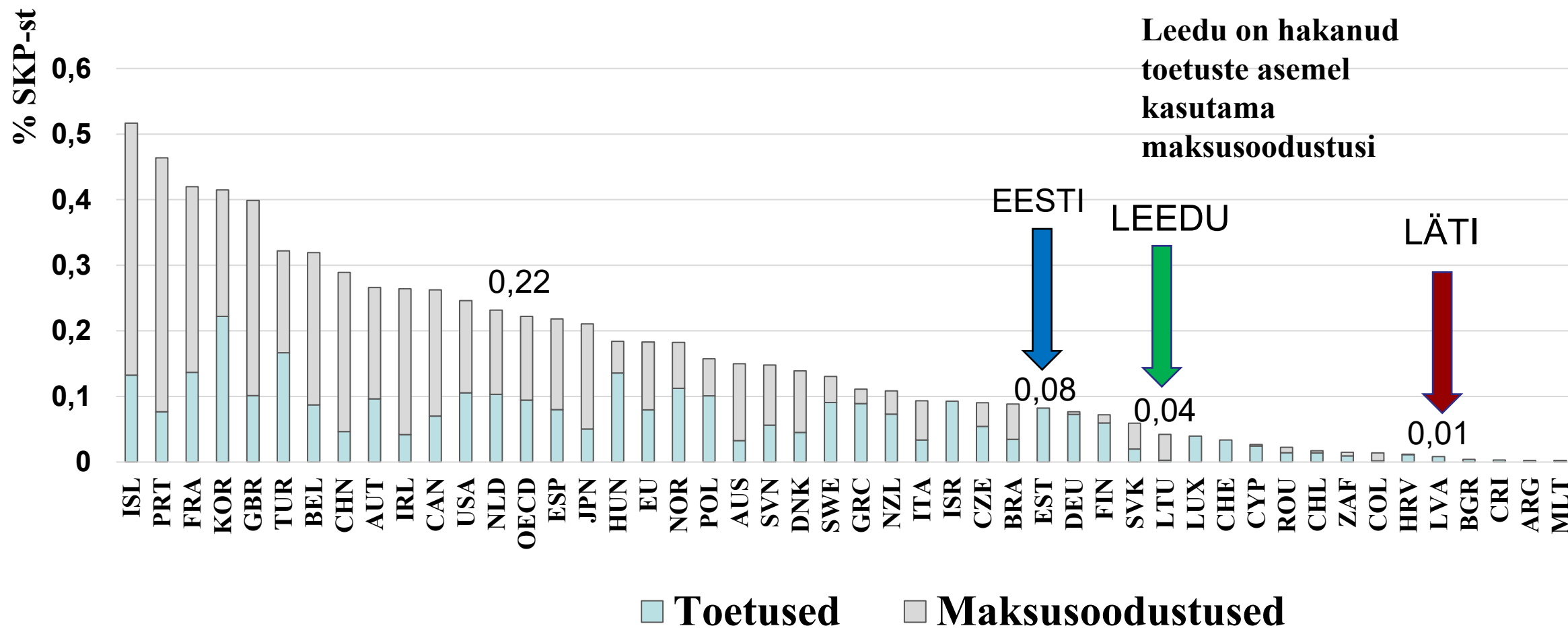
R&D personnel by sector, 2023

(% of total employment, based on full-time equivalents)

Rank	Country	Score	Human Capital Investment	Research & Development	Entrepreneurial Infrastructure	Technical Workforce	Policy Dynamics	
➡	1	United States	92	84	88	92	87	84
	World's Most Startup-Friendly Countries, 2024							
	2	United Kingdom	91	83	87	91	86	83
	3	Canada	90	82	86	90	85	82
	4	Israel	89	81	85	89	84	81
	5	India	88	80	84	88	83	80
	6	Germany	87	79	83	87	82	79
	7	Poland	86	78	82	86	81	78
	8	Malaysia	85	77	81	85	80	77
	9	Sweden	84	76	80	84	79	76
	10	Denmark	83	75	79	83	78	75
	11	Switzerland	82	74	78	82	77	74
	12	France	81	73	77	81	76	73
	13	Singapore	80	72	76	80	75	72
	14	Australia	79	71	75	79	74	71
	15	China	78	70	74	78	73	70
	16	Estonia	77	69	73	77	72	69
	17	Ireland	76	68	72	76	71	68
	18	Russia	75	67	71	75	70	67
	19	South Korea	74	66	70	74	69	66
20	Spain	73	65	69	73	68	65	
➡	21	Finland	72	64	68	72	67	64

Riigi tugi ettevõtete teadus- ja arendustegevusele on OECD keskmisega võrreldes napp kõigis Balti riikides.

Allikas: OECD, 2023. aasta andmed

Näiteid maksumeetmetest Leedus

- Ettevõtted saavad **T&A kulud maksustatavast tulust kolmekordselt maha arvata**
- **Patenditud leiutiste kasutamisest saadud kasumile** kehtib vähendatud tulumaksumäär 6%
- **Suurinvesteeringu** (alates 20 mln ja 150 töökohta) **tulumaksuvabastus kuni 20 aastaks**, kui vähemalt **75% käibest tuleb tootmisest, andmetööstlusest või serveriteenustest**. Lisaks „rohelise koridori“ meetmed.
- **Maksustavast tulust saab maha arvata ka teatud investeeringutega seotud kulud** (nt masinad, seadmed, tarkvara, IO-õigused)

Kokkuvõtteks

- Leedu on tootlikkuselt Eestile järele jõudnud, Läti ees väike edumaa, Soome kaugel ees
- Leedu majandus on mitmekesisem (keemiatööstus, kütused, transpordi-, finants ja IKT teenused)
- Eestil ja Leedul on erinevad sihtturud nii kaupades kui teenustes
- Eestis panustatakse teadus- ja arendustegevusse teistest Balti riikidest rohkem, kuid vahe Soomega püsib suur
- Eesti teenuste eksport on teadmismahukam
- Kuid Leedu suudab lihtsamate teenustega teenida oluliselt rohkem kui meie teadmismahukamatega
- Leedu on olnud julgem eksperimenteerimaks ergutab majandust maksusoodustustega
- **Lähituleviku väljakutsed on sarnased**

Eesti majandusel on omad tugevused - kas Eesti ettevõtete jõupingutused on loonud eeldused tõsta konkurentsivõime kõrgemasse liigasse?

- **Eestil ei ole nii palju tööjõudu, et kopeerida Leedu mudelit**
- Tulenevalt varasemast tööjõukulude survest on **Eesti ettevõtted hakanud otsima lahendusi toodete /teenuste keerukuse ja teadmismahukuse tõstmiseks ning töömahukuse vähendamiseks**
- **Eestis panustatakse teadus- ja arendustegevusse teistest Balti riikidest rohkem**
- **Eesti uus ettevõtlus /tehnoloogia start up-id/ on aktiivne uute ärimudelite arendamisel ja rahvusvahelises võrgustumises**

/Seda suunda on vaja igakülgselt toetada – automatiseerimine, digitaliseerimine, targa tööjõu ligitõmbamine/

KUID – kõigepealt on vaja **taastada stabiilne majanduskeskkond** (s.h maksukeskkond).

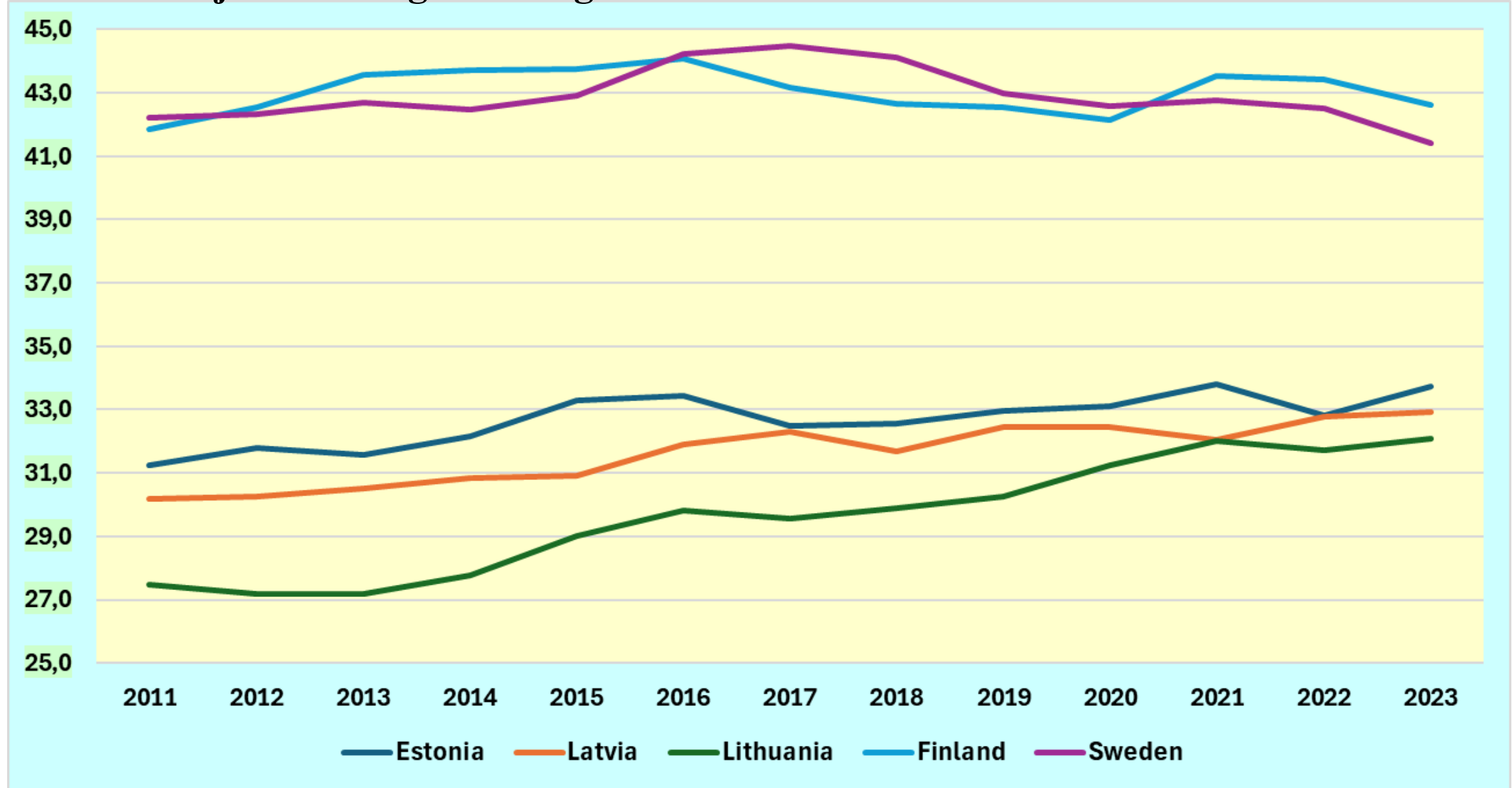
KINDLUSTUNNE ETTEVÕTJATELE JA TARBIJATELE

*Ettevõtjate suurim vaenlane on määramatus (maailmamajanduses on seda juba küllalt, **miks me seda juurde loome?**)*

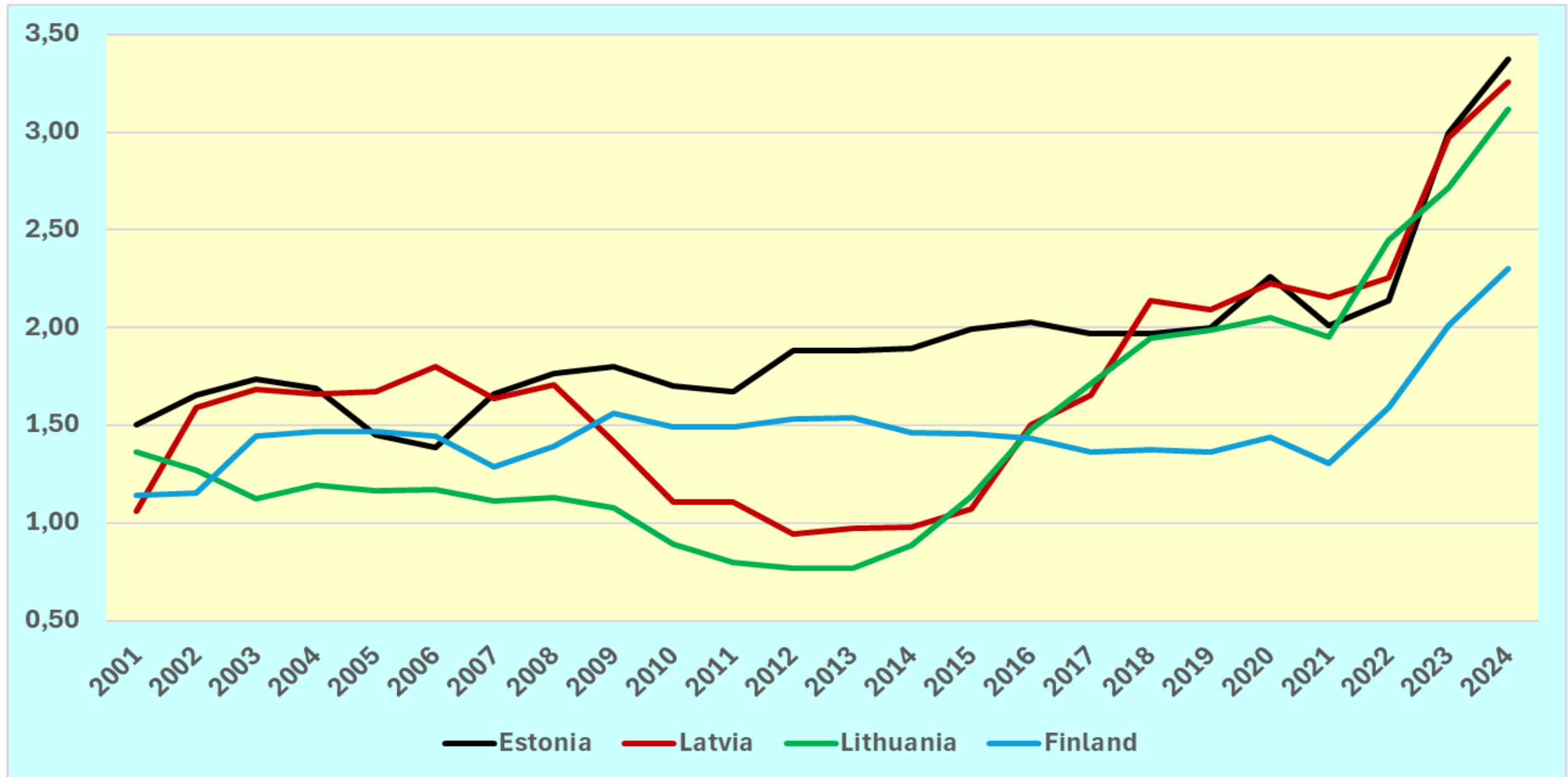
Anda võimalikult selge ettekujutus ettevõtjatele, mis suunas me riigina liigume

Kogutud maksude (koos sotsiaalmaksuga) osakaal protsentides sisemajanduse kogutoodangust 2011-2023

Lisaslaudid

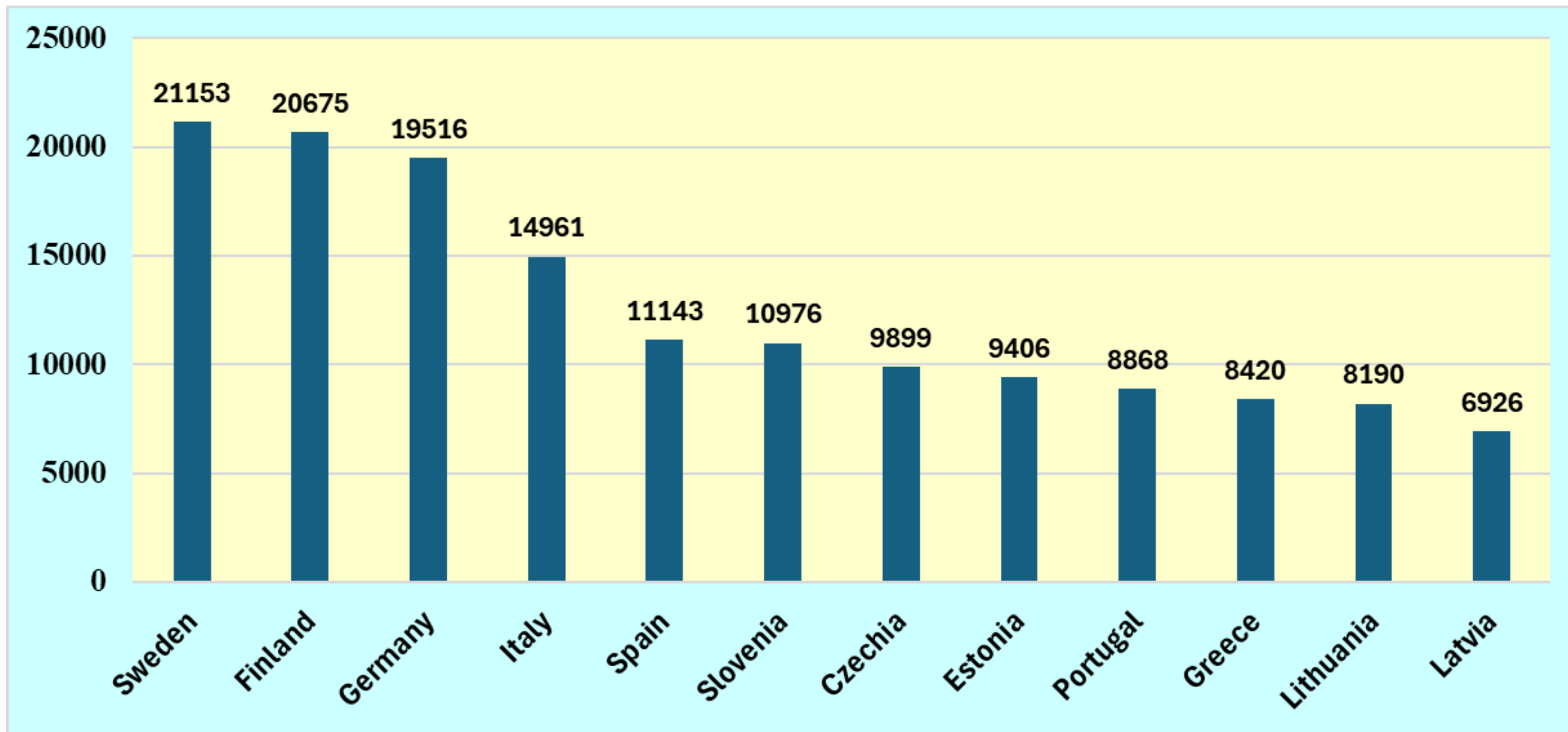

Sõjaliste kulutuste osakaal SKT-st Soomes ja Balti riikides 2001-2024

Maksutulud elaniku kohta 2023

(Euroopa Liidu tõukefondideta)

Mathematics ^[30]			Science ^[30]			Reading ^[30]		
1	 Singapore	575	1	 Singapore	561	1	 Singapore	543
2	 Macau	552	2	 Japan	547	2	 Ireland	516
3	 Taiwan	547	3	 Macau	543	3	 Japan	516
4	 Hong Kong	540	4	 Taiwan	537	4	 South Korea	515
5	 Japan	536	5	 South Korea	528	5	 Taiwan	515
6	 South Korea	527	6	 Estonia	526	6	 Estonia	511
7	 Estonia	510	7	 Hong Kong	520	7	 Macau	510
8	 Switzerland	508	8	 Canada	515	8	 Canada	507
9	 Canada	497	9	 Finland	511	9	 United States	504
10	 Netherlands	493	10	 Australia	507	10	 New Zealand	501
11	 Ireland	492	11	 Ireland	504	11	 Hong Kong	500
12	 Belgium	489	12	 New Zealand	504	12	 Australia	498
13	 Denmark	489	13	 Switzerland	503	13	 United Kingdom	494
14	 United Kingdom	489	14	 Slovenia	500	14	 Finland	490
15	 Poland	489	15	 United Kingdom	500	15	 Denmark	489
16	 Australia	487	16	 United States	499	16	 Poland	489
17	 Austria	487	17	 Poland	499	17	 Czech Republic	489
18	 Czech Republic	487	18	 Czech Republic	498	18	 Sweden	487
19	 Slovenia	485	19	 Denmark	494	19	 Switzerland	483
20	 Finland	484	20	 Latvia	494	20	 Italy	482
21	 Latvia		29	 Lithuania		28	 Latvia	
	25	 Lithuania				32	 Lithuania	

Lisaslaidid

PISA
(Programme for
International Student
Assessment)
scores 2022